

29.03.2022

Asia/9

§ 198

Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet

HEL 2021-010365 T 10 03 06

Hankenumbero 0750_18

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat johtava arkkitehti Mikko Näveri ja tiimipäällikkö Johanna livonen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Näveri, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37331

mikko.naveri(a)hel.fi

Johanna livonen, tiimipäällikkö, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 31033671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknillistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Lähtötietoja
- 4 Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet 29.3.2022
- 5 Havainnekuvia, maankäytön muutosalueet
- 6 Vuorovaikutusraportti 29.3.2022
- 7 Itäkeskuksen pääväylien ja niihin liittyvien keskustakortteleiden viite-suunnitelma
- 8 Itäkeskuksen liikenteen tilanvaraustarkastelu
- 9 Rakennusinventointi
- 10 Kaupan selvitys

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

- 11 Stoa ja Puhoksen alueen suunnitteluperiaatteet, kaupunkiympäristölautakunta hyväksynyt 18.5.2021
12 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä liitteen nro 4 mukaiset 29.3.2022 päivätyt Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet koskevat aluetta, joka sijaitsee Itäkeskuksen aluekeskuksessa ulottuen osittain viereisten osa-alueiden kuten Myllypuron ja Puotilan puolelle.

Suunnitteluperiaatteissa määritellään alueen suunnittelun keskeiset tavoitteet seuraaville vuosille. Periaatteilla ohjataan kaupungin sisäisenä ohjeena myöhemmin laadittavia asemakaavan muutoksia, julkisten ulkotilojen suunnitelmia ja liikennesuunnitelmia sekä muuta alueen kehittämistä. Periaatteissa käsitellään mm. maankäytön muutoksia, täydennysrakentamista, rakentamisen mittakaavaa, liikkumisen ja viheralueiden verkostoja, kaupunkiympäristön laatua sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.

Itäkeskuksen keskusta-alueella suunnitteluperiaatteille merkittävän pohjan luo vuonna 2020 ratkaistun ideakilpailun ”Itä-Helsingin keskusta” lopputulokset ja kilpailun jälkeen laaditut jatkosuunnitelmat.

Alueen kehittämisessä keskeisimpiä tavoitteita ovat mm. vetovoimaisuuden lisääminen, muutos lähiökeskuksesta kaupunkimaiseksi Itä-Helsingin keskustaksi, ilmastoviisaan kaupungin rakentaminen ja hiili-neutraali Helsinki -tavoitteen edistäminen, julkisen ympäristön laadun ja viihtyisyyden parantaminen sekä liikkumisympäristön kehittäminen ja

lankulkua ja pyöräilyä painottaen. Tavoitteena on myös nykyisten asuinalueiden täydennysrakentaminen olevan ympäristön omaispiirteet huomioiden.

Suunnitteluperiaatteet koostuvat sanallisista periaatteista ja niitä selventävistä kartoista ja kaaviosta osa- ja aihealueittain (liite nro 4).

Suunnitteluperiaatteita havainnollistavaa materiaalia on koottu erilliseen liitteeseen, joka on samalla tiivistelmä huomattavimmista maankäytön muutosalueista Itäkeskuksessa ja sen ympäristössä (liite nro 5).

Suunnitteluperiaatteiden laatimisen yhteydessä on tehty edellä mainitun ”Itä-Helsingin keskusta” -ideakilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta tarkempaa maankäytön ja liikenteen suunnittelua alueen läpi kulkevien pääväylien ja niihin liittyvien keskustakorttelien alueelle (liitteet nro 7 ja 8). Viitesuunnitelmat havainnollistavat tätä osa-alueita koskevia periaatteita.

Alueelle on jo aikaisemmassa vaiheessa laadittu Stoan ja Puhoksen alueen suunnitteluperiaatteet, jotka kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi jatkosuunnittelun pohjaksi 18.5.2021 (liite nro 11). Nyt käsitellyssä olevat Itäkeskuksen suunnitteluperiaatteet asettavat Stoan ja Puhoksen alueen osalta jo hyväksytyt linjaukset osaksi laajempaa kokonaisuutta.

Kattava kokoelma lähtötietoja alueesta on koottu liitteeseen nro 3.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Suunnitteluperiaatteet edesauttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Periaatteissa esitetyt ratkaisut ovat Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisia.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on laaja, voimakkaasti erilaisiin osa-alueisiin jakaantunut ja sitä on kaavoitettu ja rakennettu 1960-luvun alusta aivan viime vuosiin, joten nykytilanne on hyvin kirjava. Alueen ytimen muodostavat pääväyliin ja kahteen metroasemaan tukeutuvat, nykyisin ostoskeskusten ja hypermarkettien hallitsevat keskustakorttelit. Varsinkin Itäväylän eteläpuolisella, Eastonin ja Maamerkin välisellä alueella keskustakorttelien nykytilannetta leimaa epäviihtyisä keskeneräisyys, jota pääväylien liikenteen aiheuttamat ympäristöhaitat korostavat. Keskustan pohjoispuolella sijaitsee 1960-luvulla suunniteltu ja rakennettu Puotinharjun asuinalue ja eteläpuolella pääosin 1970- kaavoitettu ja rakennettu Itäkeskuksen asuinalue. Molemmat asuinalueet ovat säilyneet verraten muuttumattomina sitten toteutusvuosiensa. Pohjoislaidan suunnittelua-

luelle muodostaa Mustapuron laakson viheralue, jossa sijaitsee Myllypuron liikuntapuisto urheiluhalleineen sekä Itäkeskusta palvelevia koulu- ja päiväkotirakennuksia. Etelässä suunnittelualue rajautuu Ystävyydenpuiston muodossa Marjaniemen pientaloalueeseen. Kaakossa suunnittelualue jatkuu Meripellontien suuntaisena häntänä kohti Vartiokylänlahtea siten, että alue lomittuu Puotilanrannan suunnittelualueen kanssa. Puotilan puolelta suunnittelualueeseen on liitetty Itäväylään ja Meripellontiehen rajoittuvien alueiden lisäksi Puotilan metroaseman korttelit, jotka toteutumatta jääneiden toimitilasuunnitelmien vuoksi ovat jo yli kahden vuosikymmen ajan olleet väliaikaiskäytössä huolto- ja pysäköintialueina.

Suunnittelualueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1959–2021.

Suunnittelualueella on niin kaupungin, valtion kuin yksityisten omistamia alueita.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Suunnitteluperiaatteiden valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

Viranomaisten kirjalliset kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. joukkoliikenteeseen, liityntäpysäköintiin, vesi- ja viemäriverkkoon, hulevesien viivyttämiseen, energiainfrastruktuuriin ja hukkalämmön hyödyntämiseen, sähköaseman tarpeeseen, perhekeskuksen siirtoon ja kulttuuriarvojen tunnistamiseen ja alueen muinaisjäänkösiin.

29.03.2022

Asia/9

Mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineistoa oli nähtävillä 18.10.–12.11.2021. Samanaikaisesti järjestettiin Kerrokantasi-kysely.

Kyselyyn saatiin yhteensä noin 360 vastausta ja kommenttia.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 6 kpl.

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta kohdistuivat Kerrokantasi-kyselyn kommentteissa ja kirjallisena saapuneissa mielipiteissä lukuisiin aiheisiin, mikä on ymmärrettävää suunnittelualueen laajuus ja olosuhteiden kirjavuus huomioiden. Kyselyssä tietyt aiheet ja teemat toistuivat kuitenkin selkeästi muita enemmän. Tällaisia aiheita olivat mm. suunnitelmien rohkeus ja rakentamisen määrä, korkea rakentaminen, mahdollinen läpiajoliikenne Olavinlinnantiellä, pääväylien liikennetarkaisut ja viherympäristön vaaliminen niin yleisesti kuin erityisesti Matokallion alueella. Kirjallisissa mielipiteissä nostettiin lisäksi esille mm. suunnitelmista tiedottaminen, asuntotonttien täydennysrakentaminen kaupungin aloitteesta ja liityntäpysäköinti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mikko Näveri, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi

Johanna Iivonen, tiimipäällikkö, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37137
johanna.iivonen(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 31033671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknillistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Lähtötietoja
- 4 Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteet 29.3.2022
- 5 Havainnekuvia, maankäytön muutosalueet
- 6 Vuorovaikutusraportti 29.3.2022
- 7 Itäkeskuksen pääväylien ja niihin liittyvien keskustakortteleiden viite-suunnitelma
- 8 Itäkeskuksen liikenteen tilanvaraustarkastelu
- 9 Rakennusinventointi
- 10 Kaupan selvitys
- 11 Stoa ja Puhoksen alueen suunnitteluperiaatteet, kaupunkiympäristö-

29.03.2022

Asia/9

12 lautakunta hyväksynyt 18.5.2021
Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1 Mieli-pidekirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittä-
neet, jotka ovat ilmoitta-
neet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 11.11.2021